

2. Charakteristika školy

Historie školy

Areál školy byl otevřen v roce 1995. Vznikl přebudováním části areálu bývalých kasáren, které od roku 1968 užívala sovětská armáda. Areál byl v průběhu dalších let dobudováván a dokončen byl až v roce 2004 (dětská zahrada). V roce 2005 škola oslavila 10 let od svého otevření v nových prostorách, před rokem 1995 sídlila v prostorách, které v současnosti slouží Gymnáziu Turnov.

Úplnost a velikost školy

Základní škola Turnov, Žižkova je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni (1. až 5. ročník) je zpravidla po dvou paralelních třídách, na 2. stupni (6. až 9. ročník) je zpravidla po třech paralelních třídách. Budovy a prostory školy jsou stavěny pro 600 žáků, k 30. 9. 2004 měla škola přibližně 500 žáků. Jedním ze zaměření školy je integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, k 30. 9. 2004 bylo integrováno kolem 30 žáků.

Škola je spádovou školou pro okolní neúplné školy. Před školou jsou autobusové zastávky (cca 40 % žáků dojíždí z okolních obcí). Škola je umístěna v klidné části města (rezidentní zóna, v sousedství je městské kino a Obchodní akademie a hotelová škola) v blízkosti parků.

Vybavení školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici dobře vybavená školní knihovna se studovnou. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny navazují kabinety a bohaté sbírky učebních pomůcek.

Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na 4 propojené části – hlavní budovu, školičku, tělocvičny a jídelnu, hřiště a dětskou zahradu. V areálu školy se nachází i parkoviště s vjezdem z hlavní ulice, které slouží zaměstnancům školy a rodičům, kteří vyzvedávají své děti ze školy či školní družiny.

Hlavní budova slouží celému druhému stupni, vyšším třídám prvního stupně. V této budově sídlí vedení školy, jsou zde všechny odborné učebny a kabinety se sbírkami (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, hudební a dramatická výchova, výtvarná výchova, cizí jazyky, dílny, domácí nauky) včetně dvou učeben výpočetní techniky, v přízemí je knihovna se studovnou (školní klub).

Školička navazuje kolmo na hlavní budovu, jsou zde umístěny nižší třídy prvního stupně, mají zde svoji tělocvičnu, jsou zde prostory školní družiny (3 oddělení) a sídlí zde turnovská pobočka Pedagogicko psychologické poradny Semily. V suterénu školičky je komunitní místnost pro potřeby celé školy a keramická dílna (2 učebny, kruh a pec).

Ve spojení školičky s hlavní budovou je školní bufet, v tomto místě se také napojuje areál školní jídelny a tělocvičen.

Škola nemá svou vlastní kuchyň, obědy dováží z kuchyně ZŠ Turnov, Skálava. **Jídelna** je prostorná, s upravenou akustikou. Ve stejném areálu s jídelnou se nachází dvě **tělocvičny** – velká (fotbal apod.) a malá (se zrcadly), k dispozici jsou šatny a kompletní sociální zázemí

(odděleně pro školu a pro veřejnost). Obě tělocvičny mají podlahové vytápění a kvalitní osvětlení. Tělocvičny spolu s venkovními hřišti slouží potřebám školy i veřejnosti.

Areál hřišť zahrnuje dvě **hřiště** (velké – fotbal, basket, házená, tenis atd., a malé – volejbal, nohejbal atd.) a tenisovou zeď. Hřiště mají umělý povrch. Pro děti mladšího školního věku (především pro školní družinu) je určena **dětská zahrada** s dřevěnými prolézačkami, hradem, altánkem a malým hřišťátkem.

Při hezkém počasí slouží pro oddech i pro výuku pod širým nebem školní **terasy**. Pro aktivní vyžití ve volných chvílích mohou žáci využít dva pevně zabudované stoly pro **stolní tenis**, které se nacházejí ve dvoře školy.

Škola není bezbariérová, integrovat vozíčkáře je možné jen v případě, že bude mít asistenta a „schodolez“ (ve školním roce 2004/2005 byl přijat do 6. ročníku vozíčkář, ve spolupráci s SPC Liberec se zdařilo zajistit asistenta i „schodolez“).

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny výpočetní techniky (v každé 12 stanic). Pro práci žáků jsou další počítače ve studovně. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovně a ve většině kabinetů (cílem je minimálně jeden počítač v každém kabinetě). Dalším cílem je umístění několika stanic i do odborných učeben a postupné budování multimediálních odborných učeben.

Počítače v hlavní budově jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na Internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.

Ve studovně je umístěna kvalitní kopírka, kterou mohou přes přístupový kód využívat pedagogové i žáci.

Škola po technické stránce disponuje kvalitně vybavenou učebnou dílnou, učebnou domácích nauk a keramickou dílnou.

Hygienické

Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží školní bufet a nápojové automaty.

Pro odpočinek je k dispozici školní klub (starší žáci), školní družina (mladší žáci), od jara do podzimu otevřená terasa, stoly pro stolní tenis a školní dětská zahrada s prolézačkami a altánkem pro ŠD a žáky 1. stupně.

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí u sportovního areálu školy (tělocvičny a hřiště); sociální zázemí pro účely školy je odděleno od sociálního zázemí pro veřejnost (tělocvičny jsou pronajímány organizované veřejnosti, v určitý čas má neorganizovaná veřejnost přístup zdarma na školní hřiště).

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně 32 učitelů vč. 2 výchovných poradců (pro 1. a pro 2. stupeň) a 3 vychovatelky školní družiny a 1 vedoucí školního klubu (knihovnice), případně asistenti integrovaných žáků. Sbor je smíšený s většinovou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to především na 1. stupni.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. V uplynulých letech téměř 100 % pedagogů prošlo úrovní Z ve školení práce na počítači v projektu PI SIPVZ a přibližně 30 % pedagogů prošlo úrovní P (úvodní modul, volitelné moduly: počítačová grafika a digitální fotografie, tvorba www stránek a publikování na webu). Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků.

Charakteristika žáků

Kromě žáků z Turnova tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí – prostředí menšího města i venkova. V posledních letech se ve škole vzdělávají i děti cizích státních příslušníků. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se SPUCH i žáků s jiným zdravotním postižením. Každý integrovaný žák má vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do následujících dlouhodobých projektů:

Cestujeme v čase - dvouletý projekt, děti se učí používat časovou osu, data správně řadit a zařazovat data nová.

Významná historická období, významné osobnosti - formou projektu žáci zpracují zadané téma - život v pravěku, husitství, A. Dvořák, B. Smetana apod.

Český ráj – třídy prezentují vybrané lokality Českého ráje.

Evropská unie – žáci se seznamují s členskými státy EU a vybranými oblastmi (vznik EU, zemědělství, obchod, životní prostředí, památky, osobnosti atd.).

Ochrana přírody –NP, CHKO, lokalizace, význam, předmět ochrany, možnosti využití pro cestovní ruch, pochopení důležitosti jejich existence.

Globální problémy současného světa –vymezení globálních problémů, vyhledání aktuálních informací, zpracování, prezentace globálních problémů, příčiny vzniku, diskuse o možných důsledcích.

Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu rozhodují žáci se svým třídním učitelem. Seznam se stručnou anotací školních projektů je přílohou ŠVP a je každým rokem aktualizován.

Mezinárodní spolupráce

Škola již delší dobu udržuje kontakt se školou v Holandsku, Reuwiku a také s Polskem, Jawor. Předmětem jsou vzájemné návštěvy a spolupráce v některých oblastech (př. s polským Jaworem – oblast environmentální výchovy a vzdělávání).

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky dle přání rodičů (zákonných zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá Den otevřených dveří, Den otevřených dveří plný dílen a sportovních soutěží pořádá škola i pro okolní neúplné školy, na návštěvu zveme i mateřské školy z okolí.

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů. Rada se schází přibližně 4 x za školní rok, popř. dle potřeby i častěji. Vedením školy je informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

Rada rodičů pořádá pro žáky zahraniční poznávací a pobytové zájezdy. Podílí se na zajištění tábora s výukou lyžování o jarních prázdninách pro žáky 1. stupně a jiných akcích.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb.¹ § 167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Základem vzdělávání a výchovy integrovaných žáků je úzká spolupráce s turnovskou pobočkou PPP Semily, která sídlí v budově školy (školička). V případě integrovaných žáků s tělesným postižením škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem pro tělesně postižené v Liberci.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje se správou CHKO Český ráj v Turnově, s Technickými službami města Turnova a s odborem životního prostředí Města Turnova.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola prostřednictvím školní knihovny a školního klubu s Městskou knihovnou Antonína Marka v Turnově a s Muzeem Českého ráje v Turnově.

Především ve sportu je výrazná spolupráce s turnovským Střediskem pro volný čas dětí a mládeže.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět v měsíčníku Hlasy a ohlasy Turnova, o větších událostech informuje v Deníku Pojizeří, případně v dalších médiích.

Servisní služby

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

¹ Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004 s platností od 1. ledna 2005.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ apod.).

Školní klub

Odpolední školní klub je zřízen pro žáky vyšších ročníků v prostorách knihovny. Umožňuje žákům smysluplně trávit volný čas (např. před odjezdem autobusu). Žáci si zde mohou číst, připravovat se na vyučování, hrát hry se svými spolužáky (např. šachy), malovat, povídat si.

Školní informační centrum - knihovna a studovna

V knihovně a studovně je soustředěna většina informačních zdrojů školy. Fond tvoří naučná literatura, beletrie, knihy encyklopedického charakteru, slovníky, odborné příručky, časopisy, videotéka, fonotéka a fond CD a DVD disků. Knihovna dále shromažďuje nabídky kurzů a dalšího vzdělávání, propagační materiály o učebnicích, učebních pomůckách, nabídky vzdělávacích programů pro žáky, exkurzí a školních výletů.

Celý fond knihovny je zpracován na počítači, katalog je přístupný pedagogům i žákům na školní síti. Žáci a učitelé mohou využívat služby kopírky, video, televizor a pro žáky je zde k dispozici šest počítačů s Internetem a výukovými programy. V knihovně se pořádají výstavy (učebnice, k významným výročím a událostem apod.).

Učitelé hojně využívají fond a prostory knihovny ve výuce. Výuku doprovázejí videoprojekcí, tvoří zde referáty, vedou žáky k tomu, aby si sami vyhledávali informace a tím si také učební látku lépe osvojili. Žáci si mohou vypůjčit veškerou literaturu, kterou potřebují, zpracovávají zde referáty od vyhledávání informací až po vlastní realizaci.

Knihovna poskytuje učitelům i žákům kvalitní zdroj informací a tím vytváří podmínky pro projektové vyučování a globální výchovu.

Knihovna úspěšně spolupracuje s dětským oddělením Městské knihovny Antonína Marka, která je knihovnou veřejného městského typu s regionální funkcí a metodickou působností v dané oblasti. Společně pořádají besedy, výstavy a funguje i meziknihovní vypůjční služba.

Převzato a upraveno ze ŠVP ZŠ Turnov

Komentář:

Ukázka rozsáhlejšího zpracování charakteristiky školy. Kapitola je přehledná, strukturovaná do odstavců podle bodů Struktury ŠVP pro základní vzdělávání. Obsahuje všechny povinné údaje o úplnosti a velikosti školy, o vybavení školy, o pedagogickém sboru, dlouhodobých projektech, mezinárodní spolupráci a o spolupráci s rodiči a jinými subjekty. Navíc autoři zařadili informace o historii školy a servisních službách i charakteristiku žáků. Charakteristika pedagogického sboru je doplněna zprávou o vzdělávání členů sboru. Podrobně je psáno též o dlouhodobých projektech. Velice dobře jsou tak vystižena východiska pro formulování zaměření školy, výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a dalších částí charakteristiky školního vzdělávacího programu.